

strany v samosprávě a veřejných institucích) a o rozpouštění politických stran (kdy ke svrchu vyjmenovaným následkům přistupuje i ztráta mandátů strany v zákonodárných sborech. Takové faktické snížení počtu poslanců nebo senátorů však nemá vlivu na počítání většiny nebo zlomku hlasů, potřebných k usnášení). Zákon byl proveden vlád. nařízením č. 202, jež stanoví předpisy o správě majetku zastavených nebo rozpouštěných politických stran. — ý.

IN MEMORIAM. 11. listopadu 1933 zemřel v Praze JUDr. Vratislav Černý, advokát a známý propagátor slovanské myšlenky (naroz. 5. čce 1871). Jí věnoval kdysi i studii o ústavě černo-horské (ve Sbor. věd práv.). Za války pracoval pro slovanské sblížení a po převratu byl i členem Nár. shromáždění. Byl jednatelem Slovanských sjezdů v Praze (1908) a v Sofii (1910). — Vzpomínky na staré historiky českého práva doby Brandlovy a Jirečkovy oživí připomínky, že na počátku listopadu zemřel ve Vídni Ignaz svob. p. Ruber. Narodil se 1845 v Brně, po studiích ve Vídni a Št. Hradci se vrátil do Brna do soudní praxe, aby však 1875 odešel k Nejv. soud. a kasač. dvoru ve Vídni. V kabinetě Gautschově a Thunově (1898—9) byl ministrem spravedlnosti a 1909 byl jmenován do panské sněmovny. Ze záliby se věnoval právní historii moravské. Jeho spisy Beiträge zum Vormundschaftsrechte in Mähren (1883), Beurkundungsperson nach mähr. Landes— u. Stadtrechte (1884) a Streifzüge durch die Rechtsgeschichte Mährens (1885) jsou ovšem nyní už většinou dokumentem literárně-historickým, přesto však svědectvím poctivé jeho práce, jejíhož uznání dostalo se mu i zvolením do Král. společnosti nauk. Ča.

VITTORIO SCIALOJA, dne 19. listopadu v Římě zemřelý emeritní profesor římského práva, náleží spolu s Ferrinim, Perozzim, Bonfantem, žijícím ještě Riccobonem a j. ke skupině italských pracovníků, která koncem minulého a začátkem tohoto století převzala po německé vědě právní vedení ve světovém vědeckém pěstění práva římského. Jsa již od mladých 23 let universitním profesorem, a nemaje filosofické hloubky ducha Bonfanteovy, poměrně brzy ve vědecké práci ustal, ač tu zanechává díla pozoruhodné ceny. (*Del diritto positivo e dell'equità, Responsabilita e volontà nei negozi giuridici, Sull'interpretazione delle leggi*, překlad Savignyho System des römischen Rechts.) Láká ho více účast na vroucím životě a činnosti organizační. Jest zakladatelem Istituto di diritto romano (1888) v Římě a dlouholetým čínorodým redaktorem jeho »Bulletina«. Účastní se v Nejvyšší školní radě italské, aby odtud přešel plně do politiky, zejména i do politiky mezinárodní.

Scialoja představuje synthesu životní aktivity politikovy s reflexivností učenčovou. Se zjevem tím se shledáváme mnoho v demokratických státech. U něho však vyrůstal z římské půdy a tisícileté tradice. V tom smyslu jest dědicem klasických právníků římských, kosmopolitou, který svůj juristický kosmopolitism realizoval prakticky, ať už s činným zájmem na osvobozovacích snahách potlačovaných národů, ať už na mírové konferenci — bylo zvláštní, že se tu setkal se svým vědeckým kolegou a členem německé mírové delegace Josefem Partschem —, ať už jako delegát Italie ve Společnosti Národů. Letos se mu dostalo pocty nejvyšší. Není jen symbolické, že byl provolán u příležitosti jubilejního sjezdu romanistů v Římě s kapitolií za *civis Romanus*. Sedmasedmdesátiletý stařec vážil si jistě i pocty čestného doktorátu, kterou na něho vzpomenu-la universita Karlova. — d —

VOLBY. Každá věda používá určitých slov pro určitý pojem a každý pojem má mít stálý a přesný význam. Stejně tak státověda, která se snažila i při labilní povaze svého oboru nalézt pro určité pojmy stálé výrazy. Formuloval se pojem státu, monarchie, republiky, demokracie, autokracie, ochlokracie, voleb a pod. Vidíme však, že přes všechny snahy nejsme stále v praxi tam, kde by nás věda státovědecká chtěla mít. Formulace definic státovědeckých pojmů jest stále jen podle znaků vnějších, znaky vnitřní se stále mění. Připomeňme si, co jen bylo sporů o vnitřním